

Sefer Titos (Titus)

Chapter 3

מִכֹּחַ אֲנִי מְצַוְנֶיךָ יְהוָה לְעָשׂוֹת כָּל־עֲשֵׂי אֱלֹהִים טוֹבִים
:טז טו אֲנִי מְצַוְנֶיךָ יְהוָה לְעָשׂוֹת כָּל־עֲשֵׂי אֱלֹהִים טוֹבִים

אֲהַזְכִּיר אֶתְכֶם שִׁיְהִיו נִכְנָעִים וְשֹׂמְעִים לְשָׂרִים
וְלַשְׁלֵטוֹנִים וְנִכְוֹנִים לְכָל־מַעֲשֵׂה טוֹב:

**1. haz'ker 'otham sheyih'yu nik'na'iyim w'shom'iyim lasariym
w'lashil'toniym un'koniym l'kal-ma'aseh tob.**

Tit3:1 Put them in mind to be subject to principalities, to powers, to obey magistrates,
to be ready for every good deed,

<3:1> Ὑπομίμησε αὐτοὺς ἀρχαῖς ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν,
πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοιμούς εἶναι,

**1 Hypomimnēske autous archais exousiais hypotassesthai, peitharchein,
pros pan ergon agathon hetoimous einai,**

מִכֹּחַ אֲנִי מְצַוְנֶיךָ יְהוָה לְעָשׂוֹת כָּל־עֲשֵׂי אֱלֹהִים טוֹבִים
:טז טו אֲנִי מְצַוְנֶיךָ יְהוָה לְעָשׂוֹת כָּל־עֲשֵׂי אֱלֹהִים טוֹבִים

בְּוִלְבְּלֹתִי דְבַר רָע עַל כָּל־אָדָם וְלִחְדַּל מֵרִיב
וְלִדְיִן לְכַף זְכוּת וְלִהְתַּנְהֵג בְּעַנְוָה לְפָנַי כָּל־אָדָם:

**2. ul'bil'tiy daber ra'`al kal-'adam w'lachadol meriyb
w'ladiyn l'kaph z'kuth ul'hith'naheg ba'anawah liph'ney kal-'adam.**

Tit3:2 to speak evil of no man, to no brawlers, but gentle, showing every meekness unto all men.

<2> μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς,
πάσαν ἐνδεικνυμένους πραύτητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους.

**2 mēdena blasphemēin, amachous einai,
epieikeis, pasan endeiknymenous prautēta pros pantas anthrōpous.**

מִכֹּחַ אֲנִי מְצַוְנֶיךָ יְהוָה לְעָשׂוֹת כָּל־עֲשֵׂי אֱלֹהִים טוֹבִים
:טז טו אֲנִי מְצַוְנֶיךָ יְהוָה לְעָשׂוֹת כָּל־עֲשֵׂי אֱלֹהִים טוֹבִים

גַּם־אֲנַחְנוּ הָיִינוּ מִלְּפָנַי חֲסֵרִי דַעַת וְסוֹחְרִים
וְתוֹעִים וְעֹבְדִים לְתַאֲזוֹת וְלִתְשׁוּקוֹת שְׁנוֹת
וּמִתְהַלְכִים בְּרִשְׁעָה וְקִנְאָה וּשְׂנֵאוֹת וְשִׂנְאִים אִישׁ אֶת־אָחִיו:

**3. ki gam-'anach'nu hayiyu mil'phaniym chas'rey da'ath w'sorariym
w'tho'iyim wa'abadiym l'tha'aoth w'lith'shuqoth shonoth
umith'hal'kiym b'rish'ah w'qin'ah us'nu'iyim w'sn'iyim 'iysh 'eth-'achiyu.**

Tit3:3 For we also once were foolish ourselves, disobedient, deceived, enslaved to various lusts
and pleasures, living in malice and envy, hateful, hating one another.

<3> Ἦμεν γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους.

3 Ēmen gar pote kai hēmeis anoētoi, apētheis, planōmenoi, douleuontes epithymiais kai hēdonais poikilais, en kakiā kai phthonō diagontes, stygētoi, misountes allēlous.

4 :יִשְׁמַח-אֱלֹהִים בְּכִנְיָתוֹ וּבְחַסְדּוֹ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמַח בְּכִנְיָתוֹ וּבְחַסְדּוֹ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמַח בְּכִנְיָתוֹ וּבְחַסְדּוֹ אֱלֹהֵינוּ 4
ד אָמְנָם כַּאֲשֶׁר נִגְלָה נְעִם אֱלֹהִים מוֹשִׁיעֵנוּ וְאַהֲבָתוֹ אֶת-הָאָדָם :

4. 'am'nam ka'asher nig'lah no'am 'Elohim moshiy`enu w'ahabatho 'eth-ha'adam.
Tit3:4 But when the kindness of Elohim our Savior and His love for mankind appeared,

<4> ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ,
4 hote de hē chrēstotēs kai hē philanthrōpia epephanē tou sōtēros hēmōn theou,

5 :וְיִשְׁמַח בְּכִנְיָתוֹ וּבְחַסְדּוֹ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמַח בְּכִנְיָתוֹ וּבְחַסְדּוֹ אֱלֹהֵינוּ 5
ה לֹא בְגִלְלַת מַעֲשֵׂי הַצְּדָקָה אֲשֶׁר עָשִׂינוּ הוֹשִׁיעַ אֶתְנוּ
כִּי אִם-בְּחַסְדּוֹ עַל-יְדֵי טְבִילַת הַלְּיָקָה הַחֲדָשָׁה וְחֵינֵשׁ רִיחַ הַקֹּדֶשׁ :

5. lo' big'lal ma`asey hats'daqah 'asher `asiynu hoshiy`a 'othanu ki 'im-b'chas'do `al-y'dey t'biylath haliydah hachadashah w'chidush Ruach haQodesh.

Tit3:5 Not by works of righteousness, which we have done, but according to His mercy He saved us, by the washing of regeneration and renewing by the Holy Spirit,

<5> οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ἃ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔλεος ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως πνεύματος ἁγίου,

5 ouk ex ergōn tōn en dikaiosynē ha epoiēsamen hēmeis alla kata to autou eleos esōsen hēmas dia loutrou paliggenesias kai anakainōseōs pneumatos hagiou,

6 :וְיִשְׁמַח בְּכִנְיָתוֹ וּבְחַסְדּוֹ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמַח בְּכִנְיָתוֹ וּבְחַסְדּוֹ אֱלֹהֵינוּ 6
וְאֲשֶׁר שָׁפַךְ עָלֵינוּ לְמַכְבִּיר עַל-יְדֵי יְהוֹשִׁעַ הַמְּשִׁיחַ מוֹשִׁיעֵנוּ :

6. 'asher shapha'k `aleynu l'mak'biyr `al-y'dey Yahushua haMashiyach moshiy`enu.
Tit3:6 whom He poured out upon us richly through Yahushua the Mashiyach our Savior,

<6> οὗ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν,
6 hou execheen eph' hēmas plousiōs dia Iēsou Christou tou sōtēros hēmōn,

7 :וְיִשְׁמַח בְּכִנְיָתוֹ וּבְחַסְדּוֹ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמַח בְּכִנְיָתוֹ וּבְחַסְדּוֹ אֱלֹהֵינוּ 7
ז לְמַעַן נִצְדָּק בְּחַסְדּוֹ וְנִירָשׁ לְפִי הַתְּקוּנָה אֶת-חַיֵּי הָעוֹלָמִים :

7. l'ma`an nits'daq b'chas'do w'niyrash l'phiy hatiq'wah 'eth-chayey ha`olamiym.
Tit3:7 so that being justified by His grace we should be made heirs according to the hope of eternal life.

<7> ἵνα δικαιθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενηθῶμεν κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου.
7 hina dikaiōthentes tē ekeinou chariti klēronomoi genēthōmen kat' elpida zōēs aiōniou.

8 :וְיִשְׁמַח בְּכִנְיָתוֹ וּבְחַסְדּוֹ אֱלֹהֵינוּ וְיִשְׁמַח בְּכִנְיָתוֹ וּבְחַסְדּוֹ אֱלֹהֵינוּ 8

מִן־הַיָּמִים הַהֵם לְעַסֵּק בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים
כִּי טוֹב לַעֲשׂוֹת כְּאֵלֶּה וּמוֹעִיל לָאָדָם׃

8. 'emeth hadabar w'rotseh 'aniy shet'qayem 'eth-'eleh l'ma'an 'asher yish'q'du hama'amiyniyim b'Elohim la'asoaq b'ma'asiym tobiym ki tob la'asoth ka'eleh umo'iyil la'adam.

Tit3:8 This is a faithful saying, and these things I want you to speak confidently, so that those who have believed in Elohim shall be careful to engage in good deeds. These things are good and profitable for men.

8 Πιστὸς ὁ λόγος· καὶ περὶ τούτων βούλομαι σε διαβεβαίουσθαι, ἵνα φροντίζωσιν καλῶν ἔργων προϊστασθαι οἱ πεπιστευκότες θεῷ· ταῦτά ἐστιν καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις.

8 Pistos ho logos; kai peri toutōn boulomai se diabebaiousthai, hina phrontizōsin kalōn ergōn proistasthai hoi pepisteukotes theō; tauta estin kala kai ōphelima tois anthrōpois.

מִן־הַיָּמִים הַהֵם לְעַסֵּק בְּמַעֲשֵׂים טוֹבִים
כִּי טוֹב לַעֲשׂוֹת כְּאֵלֶּה וּמוֹעִיל לָאָדָם׃

9. 'abal tir'chaq min-hash'eloth hat'pheloth umilimudey tholadoth umim'daniym w'riyboth bid'bar hachuqiyim ki-'eyn bahen mo'iyil w'hebel henah.

Tit3:9 But avoid foolish controversies and genealogies and strife and disputes about the Law, for they are unprofitable and vain.

9 εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι.
9 mōras de zētēseis kai genealogias kai ereis kai machas nomikas periistaso; eisin gar anōpheleis kai mataioi.

יִשְׁאַף אֶת־הַחֹלֶק עַל־הָאֱמוּנָה אִם־הַיּוֹכַח פְּעַם וּשְׁתַּיִם שְׁטִיָּה מֵעַלְיוֹ׃

10. w'iysh hacholeq `al-ha'emunah 'im-hukach pa'am ush'tayim s'teh me'alayu.

Tit3:10 Reject a factious man after a first and second warning,

10 αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ,
10 hairetikon anthrōpon meta mian kai deuteran nouthesian paraitou,

יָדַע כִּי־אִישׁ כָּזֶה הִפְכֵּךְ הוּא וְחוֹטֵא כְּמַרְשִׁיעַ אֶת־נַפְשׁוֹ׃

11. w'da` ki-'iysh kazeh haphak'pa'k hu' w'chote' k'mar'shiy`a 'eth-naph'sho.

Tit3:11 knowing that the man that is such is subverted, and he is sinning, being condemned of himself.

11 εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει ὧν αὐτοκατάκριτος.

11 eidōs hoti exestraptai ho toioutos kai hamartanei ōn autokatakritos.

ⲫⲉⲗⲗⲁⲛⲉⲛ ⲉⲃⲟⲩⲁⲛ ⲛⲟⲩⲟⲩⲟⲩⲁⲛ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲙⲁⲣⲧⲁⲛⲉⲓ ⲟⲛ ⲁⲩⲟⲕⲁⲧⲁⲕⲣⲓⲧⲟⲥ. 12
:ⲩⲉⲗⲉⲧⲁⲛⲉⲛ ⲉⲃⲟⲩⲁⲛ ⲛⲟⲩⲟⲩⲟⲩⲁⲛ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲙⲁⲣⲧⲁⲛⲉⲓ ⲟⲛ ⲁⲩⲟⲕⲁⲧⲁⲕⲣⲓⲧⲟⲥ

יב בְּשַׁלְחִי אֵלָיךָ אֶת-אַרְטֶמָּס אוֹ אֶת-טוֹכִיקוֹס תִּמְהַר לָבוֹא אֵלָי
לְנִקְפְּלִים כִּי-גִמַּרְתִּי בְּלִבִּי לְשַׁבֵּת שָׁם בְּיָמֵי הַסְּתָיו:

12. b'shal'chiy 'eleyak 'eth-'Ar't'mas 'o 'eth-Tukiyqos t'maher labo' 'elay l'Niqapoliys
ki-gamar'tiy b'libiy lashebeth sham biymey has'thayu.

Tit3:12 When I shall send Artemas to you or Tychicus, be diligent to come to me at Nicopolis, for I have decided to spend the winter there.

<12> Ὄταν πέμψω Ἀρτεμᾶν πρὸς σέ ἢ Τύχικον, σπούδασον ἔλθειν πρὸς με εἰς Νικόπολιν, ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι.

12 Hotan pempso Arteman pros se ē Tychikon, spoudason elthein pros me eis Nikopolin, ekei gar kekrika paracheimasai.

ⲁⲓⲛⲁⲛⲁⲛ ⲛⲟⲩⲟⲩⲁⲛ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲙⲁⲣⲧⲁⲛⲉⲓ ⲟⲛ ⲁⲩⲟⲕⲁⲧⲁⲕⲣⲓⲧⲟⲥ ⲁⲩⲟⲩⲁⲛ
:ⲩⲉⲗⲉⲧⲁⲛⲉⲛ ⲉⲃⲟⲩⲁⲛ ⲛⲟⲩⲟⲩⲟⲩⲁⲛ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲙⲁⲣⲧⲁⲛⲉⲓ ⲟⲛ ⲁⲩⲟⲕⲁⲧⲁⲕⲣⲓⲧⲟⲥ

יג שְׁקֹד לְשַׁלַּח אֶת-זֵינָס בְּעַל הַתּוֹרָה
וְאֶת-אַפּוֹלוֹס לְמַעַן לֹא-יִחְסְרוּ דָבָר לְדַרְכָּם:

13. sh'qod l'shaleach 'eth-Zeynas ba'al haTorah w'eth-'Apolos l'ma'an lo'-yach's'ru dabar l'dar'kam.

Tit3:13 Bring Zenas the lawyer and Apollos on their journey diligently, so that nothing is lacking unto them.

<13> Ζηναὺν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶν σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπη.

13 Zēnan ton nomikon kai Apollōn spoudaiōs propempson, hina mēden autois leipē.

ⲁⲓⲛⲁⲛⲁⲛ ⲛⲟⲩⲟⲩⲁⲛ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲙⲁⲣⲧⲁⲛⲉⲓ ⲟⲛ ⲁⲩⲟⲕⲁⲧⲁⲕⲣⲓⲧⲟⲥ ⲁⲩⲟⲩⲁⲛ
:ⲩⲉⲗⲉⲧⲁⲛⲉⲛ ⲉⲃⲟⲩⲁⲛ ⲛⲟⲩⲟⲩⲟⲩⲁⲛ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲙⲁⲣⲧⲁⲛⲉⲓ ⲟⲛ ⲁⲩⲟⲕⲁⲧⲁⲕⲣⲓⲧⲟⲥ

יד וְיִלְמְדוּ גַם-אֲנָשִׁי עֲדָתְנוּ לְעֶסֶק בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים לְעֲזֹר בְּכָל-מַחְסוֹר
פֶּן-יִחְיֶה בְּלִי-פְרִי:

14. w'yil'm'du gam-'an'shey `adathenu la`asoq b'ma'asiym tobiym la`azor b'kal-mach'sor
pen-yih'yu b'liy-pheriy.

Tit3:14 Let ours also learn to maintain good deeds for necessary uses, so that they shall not be unfruitful.

<14> μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προϊστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι.

14 manthanetōsan de kai hoi hēmeteroi kalōn ergōn proistasthai eis tas anagkaias chreias, hina mē ōsin akarpoi.

ⲁⲓⲛⲁⲛⲁⲛ ⲛⲟⲩⲟⲩⲁⲛ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲙⲁⲣⲧⲁⲛⲉⲓ ⲟⲛ ⲁⲩⲟⲕⲁⲧⲁⲕⲣⲓⲧⲟⲥ ⲁⲩⲟⲩⲁⲛ
:ⲩⲉⲗⲉⲧⲁⲛⲉⲛ ⲉⲃⲟⲩⲁⲛ ⲛⲟⲩⲟⲩⲟⲩⲁⲛ ⲛⲁⲓ ⲛⲁⲙⲁⲣⲧⲁⲛⲉⲓ ⲟⲛ ⲁⲩⲟⲕⲁⲧⲁⲕⲣⲓⲧⲟⲥ

טוּ כּוֹל אֲשֶׁר עִמָּדֵי שְׁאֵלִים לְשִׁלּוּמָךְ שְׁאֵל לְשִׁלּוֹם הָאֲהָבִים אֲתָנוּ בְּאֵמוּנָה
הַחֶסֶד עִם־כֻּלְכֶם אָמֵן:

15. kol 'asher `imadiy sho'aliym lish'lomeak sh'al lish'lom ha'ohabiym 'othanu be'emunah
hachased `im-kul'kem 'amen.

Tit3:15 All who are with me greet you. Greet those who love us in the faith. Grace be with you all.

<15> Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. Ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει.
ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.

15 Aspazontai se hoi met' emou pantes. Aspasai tous philountas hēmas en pistei.

hē charis meta pantōn hymōn.